

Вважаємо за доцільне здійснювати навчання читання учнів 7-8 класів із опорою на технологію *взаємонавчання*, оскільки цей підхід створює природний контекст та передумови для формування таких стратегій, як *skimming* і *scanning*, оскільки у межах RT учні навчаються прогнозувати зміст за заголовком, ілюстраціями, першими реченнями (навички, що є характерними для *skimming*), а також уточнювати значення окремих слів чи шукають факти (елемент *scanning*). Відтак, *skimming* і *scanning* практикуються не як окремі стратегії, а мають змістовне застосування в реальному процесі розуміння тексту. Через постановку питань (*Що я очікую? Що незрозуміло? Чому герой так вчинив?* тощо) учні розвивають усвідомленість у процесі читання. Відтак, RT є сполучною ланкою між початковим і більш глибоким рівнем читання та допомагає формувати аналітичне ставлення до тексту вже на цьому етапі, хоча й не вимагає ще високої абстракції, як *critical reading*. Після того, як ці навички відпрацьовані, поступово, починаючи з 8-го класу, можливо здійснювати перехід до навчання загальноприйнятих стратегій роботи з текстом.

До переваг взаємонавчання маємо віднести й те, що воно дає змогу працювати в парах та групах, а відтак створює сприятливі передумови для соціальної взаємодії, формування умінь і навичок слухати одне одного, уточнювати, аргументувати, формулювати питання тощо.

В сукупності згадані нами дослідження підтверджують, що робота з текстом це не просто читання-переклад та відповіді на типові питання, а інтерактивна діяльність вчителя та учнів за однаково активної участі обох учасників цього процесу. Також реалізація цієї технології навчання читання сприяє формуванню в учнів умінь усного висловлювання, критичного мислення, а також письма.

Технологія формування іншомовної комунікативної компетентності засобами мовленнєвих ситуацій учнів 7–9 класів закладів загальної середньої освіти

М. В. Яковчук,
учитель-методист з німецької мови,
Заслужений учитель України,
науковий співробітник
відділу навчання іноземних мов
Інституту педагогіки НАПН України

Технологія формування іншомовної комунікативної компетентності засобами мовленнєвих ситуацій учнів 7–9 класів закладів загальної середньої освіти ґрунтується на принципах **діяльності, інтерактивності, ситуативності, міжпредметної інтеграції та особистісної спрямованості навчання.**

Її змістовий компонент передбачає:

➤ **Комунікативно-мовленнєвий досвід учнів** – оволодіння функціональною стороною мови (мовленнєвими зразками, стратегіями спілкування).

➤ **Ситуативний контекст** – створення навчальних ситуацій, що відображають реальні соціальні практики (навчання, дозвілля, подорожі, екологія, волонтерство тощо).

➤ **Компетентнісно орієнтовані завдання** – постановка навчальних проблем, які вимагають від учнів самостійного використання мови для досягнення конкретної комунікативної мети.

Впровадження технології здійснюється у три етапи:

1. Мотиваційно-орієнтаційний етап – створення навчальної ситуації, усвідомлення її соціального змісту, активізація мовленнєвого досвіду учнів.

2. Діяльнісно-комунікативний етап – виконання ситуативних завдань різного рівня складності (рольові ігри, інтерв'ю, проекти, інтерактивні вправи).

3. Рефлексивно-оцінювальний етап – аналіз ефективності мовленнєвих дій, самооцінювання комунікативних досягнень, формування здатності до самокорекції.

Важливим елементом технології є також використання цифрових інструментів (*Padlet, Flip, LearningApps, Canva, Genially*), які дозволяють створювати автентичні мовленнєві ситуації та забезпечують міжособистісну взаємодію у форматі онлайн або офлайн.

Ефективність запропонованої технології забезпечується за таких педагогічних умов:

- використання **ситуацій із соціокультурним змістом**, що відображають реальні потреби учнів;

- **варіативність мовленнєвих ролей** і типів завдань (інформаційні, проблемні, творчі);

- **інтеграція форм контролю** з процесом комунікації (самооцінювання, взаємооцінювання, електронне портфоліо);

- **емоційна підтримка** та створення сприятливого психологічного клімату на уроці.

Результати апробації технології у 7–9 класах свідчать про підвищення рівня сформованості іншомовної комунікативної компетентності учнів, зокрема в аспектах мовленнєвої автономії, креативності та соціальної активності.

Отже, технологія формування іншомовної комунікативної компетентності засобами мовленнєвих ситуацій учнів 7–9 класів закладів загальної середньої освіти є ефективним дидактичним інструментом сучасної іншомовної освіти. Вона сприяє перетворенню навчання мови на **комунікативну діяльність**, орієнтовану на особистісний розвиток учня та формування його громадянської та соціокультурної компетентностей.